

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า 3) เพื่อพัฒนารูปแบบ (Model) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก

คณะผู้วิจัยได้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมโดยการศึกษากลุ่มสนทนากลุ่ม ใช้แนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth Interview) และการสังเกตเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) มี กลุ่ม ได้แก่ ระยะที่ 1 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาบริบทชุมชน และบริบทของเด็กในชุมชน ประกอบด้วย 1) ศึกษาโดยใช้แบบประเมินคุณภาพชีวิตของเด็กกับผู้ปกครองเด็ก จำนวน 64 คน 2) กลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลหลักโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน 2 คน ผู้ปกครองเด็ก 12 คน ครู 2 คน เจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชนโคกโคเฒ่า 2 คน แพทย์ประจำศูนย์สุขภาพชุมชน 2 คน ผู้ดูแลเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 คน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน กำนัน 1 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ครูอาสาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน 1 คน พัฒนาการประจำตำบล 1 คน พระ 2 รูป พยาบาล 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 31 คน 3) กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กในทุกหมู่บ้าน 8 คน ผู้นำชุมชนและอาสาสมัครสาธารณสุข ผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 คน รวมกลุ่มตัวอย่างในการสนทนากลุ่ม จำนวน 12 คน ระยะที่ 2 กลุ่มตัวอย่างในการศึกษากระบวนการพัฒนา ประกอบด้วย 4) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษากระบวนการพัฒนา ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน ครู 1 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ผู้นำชุมชน 4 คน อาสาสมัครสาธารณสุขและผู้ดูแลเด็กเล็กประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 คน พระ 2 รูป พัฒนาการประจำตำบล 1 คน ผู้ปกครองเด็ก 7 คน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข 2 คน พยาบาล 1 คน รวม 25 คน 5) กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาผลลัพธ์ ประเมินคุณภาพชีวิตเด็ก 64 คน

เครื่องมือในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล มี 5 ฉบับ คือ 1) เอกสารแฟ้มข้อมูลชุมชน (Community folder) ของทุกหมู่บ้านจากองค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเฒ่า และสถานีอนามัย 2) แฟ้มบันทึกข้อมูลของเด็กจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3) แนวทางการสนทนากลุ่ม (Group discussion guideline) 4) แนวทางการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) 5) แบบประเมินระดับคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า ดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคกโคเฒ่า ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง (ฉบับร่าง) และ ระยะที่ 4 ตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

นำข้อมูลที่ได้ไปไปสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาวิเคราะห์ข้อมูล ร่วมกับแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทั้ง 4 ด้าน เพื่อให้ได้มาซึ่งรูปแบบรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ คณะวิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาด้านเอกสาร และการลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อารวิจัยมาทำการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการพรรณนาความ ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเต่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ปัญหาและคุณภาพชีวิตของเด็กเล็กตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 3 รูปแบบ (Model) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี

ตอนที่ 1 ปัญหาและคุณภาพชีวิตของเด็กเล็กตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1 สภาพปัญหาของเด็กในตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1.1 ด้านร่างกาย สุขภาพร่างกาย พบว่า ร่างกายเด็กมีสุขภาพแข็งแรง สมบูรณ์ ไม่มีโรคประจำตัว บางรายมีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง และมีโรคประจำตัว มีอาหารและโภชนาการส่งผลมาจาก สภาวะเศรษฐกิจของครอบครัว เศรษฐกิจในชุมชน ชุมชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร แต่ต้องพึ่งพาต้นทุนการผลิตทางการเกษตร พบว่ามีปัญหาในเรื่องของต้นทุนทางการผลิตได้แก่ ค่าปุ๋ย ค่ายาฆ่าแมลง ค่าแรงงาน ค่าเครื่องมือทางการเกษตร และรายได้ที่เป็นผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ในปัจจุบัน แม้ราคาผลผลิตสูง แต่ต้นทุนในการผลิตก็สูงขึ้น รายได้ของเกษตรกรในชุมชนก็ลดลงซึ่งเป็นผลกระทบต่อฐานะทางเศรษฐกิจของชุมชน และส่งผลสะท้อนไปยังปัญหาต่อเด็กปฐมวัยในชุมชนโคกโคเต่า ซึ่งฐานะทางเศรษฐกิจ และส่งผลถึงภาวะโภชนาการ อาจจะไม่พอเพียง แต่ไม่ถึงกับอดอยาก

1.1.2 ด้านอารมณ์-จิตใจ เด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเต่า ส่วนใหญ่ในชุมชนนั้นเป็นชุมชนที่เข้มแข็งทางด้านจิตใจ พบว่า ไม่มีปัญหาทางด้านจิตใจ เนื่องจากในชุมชนมีความสามารถใจการต่อสู้กับปัญหา และจัดการกับอุปสรรคต่าง ๆ ได้ดี และมีการร่วมมือ ร่วมใจกันในการแก้ไขปัญหาของชุมชนบนพื้นฐานของคุณธรรมจริยธรรม ส่งผลต่อเด็ก ๆ ในชุมชนที่เลี้ยงดูอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม ให้เด็ก ๆ เป็นคนดีต่อสังคม

1.1.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม ชุมชนโคกโคเต่า ในด้านสังคม เด็ก ๆ ในชุมชนอยู่กับครอบครัว และบางส่วนอยู่กับผู้สูงอายุ เนื่องจากพ่อแม่ของเด็กต้องไปทำงาน บางครอบครัวพ่อแม่ทำงานต่างจังหวัด จึงต้องทิ้งลูกไว้กับผู้สูงอายุเพื่อเลี้ยงดูเด็ก ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ได้มีปัญหาสังคม ซึ่งผู้สูงอายุสามารถดูแลได้เป็นอย่างดี ซึ่งก็อยู่ตามอัตภาพ เด็ก ๆ สามารถเข้ากับสังคม

เพื่อนบ้านได้ดี ในด้านวัฒนธรรมมีกิจกรรมที่รักษาสืบทอดวัฒนธรรมอันดีของชุมชนที่มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ซึ่งส่งผลต่อเด็ก ๆ ในชุมชน ในด้านสังคม และวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ไม่พบว่ามีปัญหาใด ๆ สังคมมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เอื้ออาทร ช่วยเหลือกันภายในชุมชน

1.1.4 ด้านปัญญา ชุมชนโคโคเฒ่า มีความเป็นชุมชนชนบท มีการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย และมีวิถีชีวิตผูกพันกับธรรมชาติ เป็นชุมชนเกษตรกรรม ซึ่งวิถีชีวิตส่งผลต่อภูมิปัญญาของเด็กตามธรรมชาติ ซึ่งในท้องถิ่นมีภูมิปัญญาต่าง ๆ ได้แก่ การทำจักสาน ตะกร้า กระบุง ไซ ข้อง เครื่องครัว และเครื่องมือทำการเกษตร ซึ่งเป็นองค์ความรู้ของชุมชนที่ถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ จะมีการสืบทอดให้เด็ก ๆ ในชุมชนได้มีการสืบทอดต่อไป ส่วนการศึกษา ชุมชนโคโคเฒ่า มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านโคโคเฒ่าและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองสุวรรณมี ซึ่งผู้นำชุมชน และผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีบทบาทในการร่วมมือกันจัดการศึกษาให้เด็ก ในชุมชนโคโคเฒ่า รวมถึงชาวบ้าน ควรมีการสร้าง ความเข้าใจในบทบาทของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน ควรมีการจัดสภาพห้องเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย ทั้งในด้านอากาศที่ต้องถ่ายเทได้ดี และสภาพของสิ่งรบกวนเช่น แสง เสียง ยุง สนามเด็กเล่น พื้นที่วิ่งเล่นที่เหมาะสม มีงบประมาณในการจัดหาสร้างสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เหมาะสม

1.2 คุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2.1 อาหาร หมายถึง ได้รับอาหารครบถ้วน 3 มื้อต่อวัน และได้รับสารอาหารครบทั้ง 5 หมู่ ในด้านอาหาร เด็กในชุมชนโคโคเฒ่า ส่วนใหญ่จะได้รับอาหารครบทั้ง 3 มื้อ ต่อวัน และส่วนใหญ่จะได้สารอาหารครบทั้ง 5 หมู่ ซึ่งครอบครัวและชุมชนโคโคเฒ่า มีการเลี้ยงดูเอาใจใส่เด็ก ๆ ในเรื่องอาหาร และในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ก็จะมีอาหาร และนมให้ครบถ้วน แต่ในบางครอบครัวก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก ซึ่งยังต้องการการสนับสนุนทางการเงิน และสิ่งอื่น ๆ สามารถวิเคราะห์ได้ว่า คุณภาพชีวิตของเด็ก ๆ ในชุมชนโคโคเฒ่า แม้ส่วนใหญ่จะได้อาหารครบถ้วน แต่ยังไม่ทั่วถึงทั้งตำบล

1.2.2 ที่อยู่อาศัย หมายถึง การมีที่อยู่อาศัยที่เพียงพอ ไม่แออัดแออัด ยัดเยียด ไม่ถูกรบกวนจากสิ่งที่เป็นอันตราย สิ่งที่น่ารำคาญ และถูกสุขลักษณะอนามัย สุขาภิบาล ความสะอาด มีน้ำดื่มที่สะอาด เด็กในชุมชนโคโคเฒ่ามีสภาพที่อยู่อาศัยกับผู้ปกครอง พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ซึ่งถือว่า มีสภาพความเป็นอยู่เหมาะสมตามสมควร การพักอาศัยไม่แออัดมาก ดูแลกันอย่างเป็นครอบครัว ในเรื่องความสะอาด มีการจัดทำรักษาความสะอาดในที่นอน ห้องอาบน้ำ ห้องสุขายังไม่ถูกหลักสุขาภิบาลเท่าที่ควร

1.2.3 เครื่องนุ่งห่ม หมายถึง การมีเครื่องนุ่งห่ม เสื้อผ้า เพียงพอ และถูกสุขลักษณะในเรื่องของการมีเครื่องนุ่งห่มนั้น เด็ก ๆ ในชุมชนโคโคเฒ่า โดยทั่วไปมีเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอและความสะอาด แต่ในบางครอบครัวเรื่องของความสะอาดยังขาดสุขอนามัยเบื้องต้นที่ดีอยู่ อาจเป็นเรื่องของการดูแลไม่ทั่วถึง หรือความเอาใจใส่ของผู้ปกครอง

1.2.4 สุขภาพ หมายถึง มียารักษาโรคเพียงพอ ได้รับยารักษาโรค และรักษาโรคได้ถูกต้อง เหมาะสม ได้รับการตรวจสุขภาพ หรือ การดูแลทางด้านสุขภาพอย่างทั่วถึง รวมถึงได้รับวัคซีนครบ แม้มีโรงพยาบาลชุมชน แต่ในส่วนใหญ่จะเป็นสถานที่ทำการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การไปฉีดวัคซีน ไม่สามารถบอกได้ว่า เด็กได้รับวัคซีนไปแล้วครบหรือไม่ครบ ขาดตัวใดบ้าง มีการรับการรักษาจากโรงพยาบาลชุมชนฟรี แต่เด็ก ๆ ไม่สามารถเข้ารับการรักษาสุขภาพอนามัยได้ด้วยตนเอง

1.2.5 การศึกษา หมายถึง การได้รับการศึกษาตามเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ได้รับการอบรมวิชาชีพ สามารถเข้าใจและสื่อสารในการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้อง เด็กในชุมชนโคกโคเต่า ส่วนใหญ่จะเป็นครอบครัวที่มีฐานะยากจน ทำให้ครอบครัวจะไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาศึกษาของเด็ก เพราะ ต้องการที่จะให้ใช้แรงงานในการช่วยกันทำมาหากินมากกว่า การส่งลูกไปโรงเรียนเกิดความไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้านของเด็ก ทำให้เกิดปัญหาหลายด้าน เช่น เด็กเรียนช้า ไม่เข้าใจ เรียนไม่ทัน โดยส่วนมากจะเรียนได้แค่ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 แล้วไปต่อสายอาชีพ การจะส่งเสียให้เรียนต้องเป็นโรงเรียนของรัฐ ในระดับมหาวิทยาลัยเด็กผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังไม่นึกถึง ถ้าจะส่งเสียถึงมหาวิทยาลัย ก็จะต้องเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐบาล ซึ่งจะต้องได้รับทุน หรือทุนกู้ยืม จะเรียนได้ตามมีตามเกิด ตามความสามารถของเด็ก

1.2.6 ครอบครัวอบอุ่น หมายถึง การได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัว รวมถึงการมีพ่อแม่ผู้ปกครองอยู่ด้วยกัน บุคคลในครอบครัวไม่แตกแยก ไม่ทอดทิ้ง หรือกำพรว้า เด็กในชุมชนโคกโคเต่า ส่วนมากครอบครัวอบอุ่น อยู่กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรืออยู่กับปู่ตายาย หลาย ๆ ครอบครัวมีปัญหาทางการเงิน ครอบครัวจึงต้องการให้ทำงานมากกว่าให้เรียนหนังสือ ทำให้เด็กไม่สามารถเรียนหนังสือให้

1.2.7 การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น หมายถึง การได้รับความเห็นอกเห็นใจ ความเข้าใจจนทำให้เกิดความภูมิใจ และความรับผิดชอบมากขึ้น ทั้งการได้รับการยอมรับจากสังคมภายในกลุ่มของสังคมภายนอกชุมชน เด็กในชุมชนโคกโคเต่า บุคคลในชุมชนให้ความสำคัญและยอมรับเด็กในชุมชนตามสมควร เพราะบุคคลในชุมชน มีหลากหลายบทบาทหน้าที่ ให้ความยอมรับ และให้ความสำคัญต่อเด็กพอสมควร เพราะส่วนใหญ่จะมุ่งมั่นทำมาหากินตามอาชีพเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องมากกว่าการให้ความสำคัญต่อเด็ก

1.2.8 การที่จะประสบความสำเร็จ มีโอกาสก้าวหน้า หมายถึง การประสบความสำเร็จในการศึกษา และมีหน้าที่การงาน มีความต้องการความมั่นคง และปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน เด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเต่ามีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่จะสามารถเรียนหนังสือจนกระทั่งถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากมีปัญหาหลายอย่าง ทั้งเรื่องครอบครัว หรือปัญหาทางเศรษฐกิจ เงินไม่พอที่จะศึกษา รวมถึงตัวเด็กเองไม่ต้องการศึกษาต่อ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเต่า จังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 สิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากสภาพของตัวเด็กเอง

2.1.1 สิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากสภาพครอบครัว ซึ่งเด็กในตำบลโคกโคเต่า ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่มีฐานะยากจน พ่อแม่การศึกษาไม่สูง จึงไม่มีความรู้ในด้านการวางแผนครอบครัว ซึ่งอาจจะจะมีปัญหาเรื่องมีบุตรโดยไม่มีการคุมกำเนิดซึ่งส่งผลให้มีปัญหาทางเศรษฐกิจ รายได้ไม่พอเพียงในการเลี้ยงดูครอบครัว จึงไม่ต้องการที่ส่งเสริมให้ลูกมีการศึกษามาก ต้องการให้ลูกมาช่วยกันทำมาหากินเป็นแรงกำลังในการทำงานเลี้ยงครอบครัวมากกว่า

2.1.2 เรื่องการเรียนเมื่อทางครอบครัวไม่ให้ความสำคัญ ก็เป็นเหมือนเรื่องของ การปลูกฝังทัศนคติในเรื่องการเรียนหนังสือ ตัวเด็กเองก็คิดในลักษณะที่เรียนพอให้จบประถมศึกษา แล้วก็ต้องการที่จะไปเป็นแรงงานให้กับทางบ้านในการหาเงินให้กับครอบครัว ทำมาหากินง่าย ๆ เช่น

ทำนา ทำสวน ทำไร่ ทำการเกษตร ปลุกผักไว้กินเอง เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่พอที่จะช่วยเหลือตัวเองได้ ไม่ทำความเดือดร้อนให้ชาวบ้าน

2.1.3 สภาพจิตใจ เด็กในตำบลโคกโคเฒ่า สภาพจิตใจเด็กไม่ชอบเรียน ถึงแม้ว่าพ่อแม่อยากให้ลูกเรียน ทำให้เด็กไม่มีความตั้งใจจะเล่าเรียน เมื่อเรียนไม่รู้เรื่อง ตามเพื่อนมันก็จะเกเร โตเรียน ถ้าขึ้นถึงระดับมัธยมได้ ก็จะไม่สามารถเรียนตามเพื่อน ๆ ได้ทัน

2.1.4 ด้านสังคม เด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า มีความสัมพันธ์กับเพื่อนด้วยกันได้ดี มีกิจกรรมที่เด็กมีกับเพื่อน ๆ และชุมชน ตามโอกาสต่าง ๆ ทั้งงานทางชุมชน ในโรงเรียน วัด ซึ่งเป็นกิจกรรมของเทศบาล กิจกรรมพัฒนาชุมชน กิจกรรมงานประจำปี งานประเพณีพื้นบ้าน สงกรานต์ ลอยกระทง การละเล่น งานโรงเรียน งานวัด

2.2 อิทธิพลจากปัจจัยภายนอกของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2.1 ความช่วยเหลือจากแหล่งอื่น เด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า ได้รับงบประมาณในการช่วยเหลือ สุขภาพโดยโรงพยาบาลชุมชน โดยเป็นลักษณะการรักษาพยาบาลเบื้องต้น โดยทั่วไปจะเป็นลักษณะ เด็กที่เข้าโรงเรียนโดยการสนับสนุนโครงการทางโรงเรียน ได้แก่ การสนับสนุนอาหารกลางวัน และนมโรงเรียน หรือลักษณะของการช่วยเหลือทางเทศบาล ในลักษณะการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอน และวัดในโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน

2.2.2 การมีส่วนร่วมสนับสนุนจากชุมชน มีการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ชุมชนในหมู่บ้าน อย่างต่อเนื่องเป็นประจำเดือนละ 1 ครั้ง สมาชิกหมู่บ้านทุกคน รวมถึงผู้ปกครองเข้าร่วม มีทั้งเรื่องทั่ว ๆ ไป เป็นกระบวนการให้ประชาชนมีส่วนร่วมทั้งหมดในการดำเนินงานพัฒนาชุมชน มาร่วมช่วยกันคิด สร้างสรรค์ วางแผนพัฒนาชุมชน ช่วยกันแก้ไขปัญหาของตนเอง ร่วมตัดสินใจ ร่วมใช้ความรู้ความสามารถ ความชำนาญ การสนับสนุน การติดตามประเมินผล และการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการแจ้งข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ทั้งร่วมระดมสมองมีการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน สถาบันต่าง ๆ ของชุมชน เช่น สถาบันทางศาสนา สถาบันครอบครัว กิจกรรมวัฒนธรรมประเพณี ร่วมจัดกิจกรรมนันทนาการ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ ซึ่งการที่ชุมชนเข้มแข็งเป็นปึกแผ่นก็จะส่งผลต่อเด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเฒ่า

2.2.3 ศักยภาพของชุมชน

1) ผู้นำชุมชน คือ บุคคลที่มีบทบาทสำคัญในหมู่บ้านทั้งทางด้านการบริหาร การปกครอง การพัฒนา ซึ่งมีทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผู้นำที่เป็นทางการได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยกำนันและผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการหมู่บ้าน ส่วนผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ เป็นที่ยอมรับ ได้แก่ ปราชญ์ชาวบ้าน ภูมิปัญญาชาวบ้าน พระสงฆ์ และผู้อาวุโสภายในหมู่บ้าน ผู้นำที่มีศักยภาพมีความรู้ การศึกษา และเป็นที่เชื่อถือ จะมีบทบาทสำคัญในการให้ความสำคัญแก่เด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเฒ่า ผู้นำในชุมชนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมปลายเป็นอย่างน้อยและส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมจากหน่วยงานราชการหลาย ๆ แห่ง

2) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ แก้ไขปัญหาของตนเอง ร่วมใช้ความคิดสร้างสรรค์ ความรู้ ความชำนาญ และการสนับสนุนการติดตาม

ประเมินผล ซึ่งในการทางการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชน ในเรื่องการศึกษาและแก้ไขปัญหาในชุมชน ร่วมวางแผน ร่วมติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน

จากการสัมภาษณ์ ผู้นำทุกคนให้ข้อมูลว่าได้ เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนทุกกิจกรรม และในส่วนของผู้นำที่เป็นทางการ หรือผู้นำตามธรรมชาติ ประธาน และคณะกรรมการกลุ่มอาชีพในชุมชน จะเข้ามามีส่วนร่วมในการศึกษาแก้ไขปัญหาของชุมชน เมื่อมีการจัดประชุมต่าง ๆ จะเข้าร่วมวางแผนพัฒนา ชุมชนในการจัดทำแผนชุมชน และแผนพัฒนาสามปีขององค์กรบริหารส่วนตำบล นอกจากนี้ ชาวบ้านได้มีส่วนร่วมดำเนินการพัฒนาชุมชนเมื่อมีการจัดกิจกรรมพัฒนาของหมู่บ้านในวันสำคัญต่าง ๆ โดยการร่วมกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มโครงการเศรษฐกิจชุมชน กลุ่มอาชีพ กลุ่มเกษตรกร ทุกคน ในชุมชนจะมีส่วนร่วมในการร่วมรับผลประโยชน์จากการพัฒนาชุมชน และร่วมติดตามประเมินผลการดำเนินการ โดยการร่วมรับฟังรายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน

3) ภูมิปัญญาชาวบ้าน ตำบลโคกโคเฒ่ามีความเป็นชุมชนชนบทที่มีความผูกพันอยู่กับธรรมชาติ ใช้ชีวิตในการดำรงชีพแบบเรียบง่าย และมีวิถีชีวิตแบบเกษตรกร ซึ่งมีทั้งแบบภูมิปัญญาแบบดั้งเดิมในท้องถิ่น ซึ่งมีความสามารถในการทำศิลปหัตถกรรมงานสิ่งของเครื่องใช้ และเครื่องมือทำมาหากิน ได้แก่ การทำจักสาน ทำตระกร้า กระบุง กระจาด ไช ช้อง ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่ได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ และเด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเฒ่า ที่เกิดมาก็จะเห็นแบบอย่างจากภูมิปัญญาชาวบ้านในวิถีชีวิตประจำวันก็จะได้รับการสืบทอดทั้งทางตรงและทางอ้อม อีกแบบหนึ่งคือภูมิปัญญาใหม่ที่มาผสมผสานในท้องถิ่น เป็นองค์ความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ประยุกต์เข้ากับท้องถิ่นจนกลายเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น การจัดสานเส้นพลาสติก ซึ่งมีการทำการจักสารกระเป๋าทะกร้า

4) เครือข่ายชุมชน

4.1 กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) คือ กลุ่มที่มีการรวมกลุ่ม ในลักษณะที่มีการเชื่อมโยงเครือข่ายของประชาชนในลักษณะของการดูแลสุขภาพของตนเอง ครอบครัว ชุมชน โดยที่สมาชิกของกลุ่มทุกคนของได้รับการอบรมซึ่งเป็นกระบวนการให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ซึ่งการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านนั้นได้มีการเกิดขึ้นจากนโยบายการดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปี พ.ศ.2520 ในตำบลโคกโคเฒ่ามี อสม. รวมทั้งหมด 60 คน มีการจัดกิจกรรม และประชุมอบรมให้ความรู้ แก่สมาชิกสม่ำเสมอ มีกิจกรรมการดำเนินการของกลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งแกนนำ และสมาชิกสามารถทำงานได้เต็มที่มีประสิทธิภาพ เช่น มาตรการกำจัดแหล่งน้ำที่เพาะพันธุ์ยุง ฉีดพ่นหมอกควัน ต่าง ๆ ในหมู่บ้าน

4.2 กลุ่มสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) คือ กลุ่มที่เกิดจากองค์การบริหารส่วนตำบลโคกโคเฒ่า ได้มีการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการเกิดขึ้นมา ซึ่งสมาชิกจากประชนทุกหมู่บ้านที่อาสาสมัครเข้าร่วมกลุ่ม โดยสมาชิกชุดคนได้รับการต้องมีการได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กำหนด ซึ่งมีสมาชิกจำนวน 20 คน ซึ่งสมาชิกจะมีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกัน และช่วยเหลือประชาชนประสบความเดือดร้อนจากสาธารณภัยต่าง ๆ อำนวยความสะดวกงานด้านกาจราจร รวมถึงในกรณีที่มีการจัดงาน กิจกรรมหรือเทศกาล งานบุญ งานวัฒนธรรม

ประเพณี งานสำคัญต่าง การปฏิบัติงานเป็นลักษณะสายงานตามคำสั่งของผู้อำนวยการศูนย์ อปพร. ระดับตำบล ทั้งในระดับ หมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ อีกทั้งยังมีกิจกรรมตั้งด้านรณรงค์เพื่อลดอุบัติเหตุ ในช่วงเทศกาลปีใหม่ สงกรานต์ ร่วมกับ อสม. ตำรวจ เพื่อให้ความสะดวกให้แก่ผู้ใช้รถตามงานต่าง ๆ ในหมู่บ้าน ร่วมกับตำรวจ มีการซ้อมแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งค่อนข้างประสบความสำเร็จ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ทั้งแกนนำและสมาชิกสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 กลุ่ม 25 ตาสับปะรด คือ กลุ่มเครือข่ายภาคประชาชน ที่จะคอยเป็นหูเป็นตาสอดส่องดูแลสังเกตการณ์ในชุมชนเพื่อการเฝ้าระวังป้องกันยาเสพติดไม่ให้เข้ามาในพื้นที่ ซึ่งจะอยู่ในทุกพื้นที่คอยเป็นหูเป็นตาแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อสกัดกั้นยาเสพติด โดยการคัดเลือกตัวแทนประชาชน หมู่บ้านละ 25 คน ทำหน้าที่ป้องกัน และปราบปรามร่วมกับเจ้าหน้าที่รัฐ ช่วยกันสืบข้อมูล และพฤติกรรมที่ต้องสงสัยในพื้นที่ รวมทั้งการชักจูงให้ผู้ติดยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา ซึ่งเป็นนโยบายที่เกิดขึ้นจากกระทรวงมหาดไทย ในปี พ.ศ. 2555 ซึ่งมีกิจกรรมร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้าน จัดประชุมประชาคม คัดกรอง ตรวจค้นผู้เสพ ผู้ค้ายาเสพติด และติดตามให้ความช่วยเหลือ ร่วมคิด ร่วมทำ และพัฒนาหมู่บ้านไปสู่หมู่บ้านเข้มแข็ง เอาชนะยาเสพติด การดำเนินงานของกลุ่มประสบความสำเร็จ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และมีความสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าเครือข่ายของชุมชน ทั้งทางด้านชุมชน และภาครัฐ เข้ามาร่วมจัดตั้ง ให้เกิดมีแกนกลางของเครือข่าย ซึ่งสามารถสร้างความประสานสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก และแกนนำ รวมถึงภายนอกกลุ่มเครือข่ายสามารถร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ กิจกรรม และสร้างเครือข่ายเพิ่มเติม อาจสรุปได้จากข้อมูลเบื้องต้นว่า ตำบลโคกโคเต่า มีศักยภาพในระบบเครือข่ายอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจะส่งผลต่อเด็กในชุมชนให้ได้รับผลประโยชน์ในทางอ้อม ซึ่งการที่มีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และภาคประชาชน ก็จะเป็นการส่งเสริมกิจกรรมที่ดีเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและเด็ก รวมทั้งมีกิจกรรมป้องกัน เฝ้าระวังอันตรายต่าง ๆ ทั้งสารเสพติด โจรผู้ร้าย ยาเสพติด ซึ่งจะเป็นผลดีที่จะได้แก่เด็กในชุมชนโคกโคเต่า

5) วัฒนธรรมของชุมชน ซึ่งเป็นลักษณะของแบบแผนการดำรงชีวิตของคนในสังคมที่ดำรง ปฏิบัติต่อเนื่องกันมา ในชุมชน และสังคม วัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เช่น สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ศาสนา และความเชื่อ หนึ่ง ๆ คลอบคลุมองค์ประกอบที่สำคัญเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน คือ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ค่านิยม ของคนในชุมชน

ชุมชนตำบลโคกโคเต่ามีวัฒนธรรมแบบสังคมเกษตรกรรมภาคกลาง นั่นคือ มีอาชีพทำนาเป็นหลัก อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มตามความสัมพันธ์ทางเครือญาติ และอยู่ร่วมกันตามการมีผลประโยชน์ร่วมกัน มีวัดเป็นสถานที่สำหรับบำเพ็ญบุญประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อในทางพุทธศาสนา และมีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน มีการติดต่อสัมพันธ์กับทางภายนอกโดยทางผ่านระบบสื่อสาร และการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ส่วนขนบธรรมเนียมประเพณี พบว่า การแต่งงานนิยมแต่งงานกันระหว่างคนในชุมชนใกล้เคียงกันเป็นส่วนมาก ส่วนประกอบอาชีพ จะประกอบอาชีพในภาคเกษตรกรรมเป็นหลัก มีการทำงานปีละ 2-3 ครั้ง มีการปลูก พืชไร่ ปลูกพืชสวนครัว และพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ ในที่ดินของตนเอง และที่ดินเช่า โดยใช้แรงงาน

ภายในครอบครัวเป็นหลัก และภายในกลุ่มเครือญาติหรือคนใกล้ชิด ในด้านการปกครองมีการปกครองตามรูปแบบของกระทรวงมหาดไทย คือ มีผู้นำหมู่บ้าน เป็นผู้ใหญ่บ้าน และมีคณะกรรมการหมู่บ้านช่วยเหลือในกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ และในด้านศาสนา คนในชุมชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ

การเข้าร่วมกิจกรรมด้านศาสนา และประเพณีในชุมชน ประชาชนในชุมชนโคกโคเต่า จะใช้วัดโคกโคเต่า และวัดหนองสุวรรณ เป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีที่สำคัญ ยกตัวอย่างเช่น การสงน้ำพระ การรดน้ำผู้สูงอายุในวันสงกรานต์ การแห่เทียนเข้าพรรษาในวันเข้าพรรษา การเวียนเทียนในวันวิสาขบูชา และวันมาฆบูชา ประเพณีลอยกระทง ประเพณีทำบุญวันสารท และการเข้าวัดทำบุญทุกวันพระ ซึ่งกิจกรรมดังกล่าว ก่อให้เกิดระดมความคิด และการร่วมมือกันในการทำกิจกรรมซึ่งจะส่งผลให้เด็ก ๆ ในชุมชนได้ซึมซับวัฒนธรรมที่ดีงามและจะเติบโตเป็นผู้ที่มีวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามมีจิตใจงดงาม

ดังนั้นจากจากข้อมูลที่กำลังกล่าวมาข้างต้นจึงอาจกล่าวได้ว่า วัฒนธรรมในชุมชนโคกโคเต่า มีอิทธิพลต่อเด็กอยู่ในระดับดี

6) โครงสร้างชุมชน ชุมชนโคกโคเต่ามีโครงสร้างที่มีองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับเป็นโครงสร้างชุมชน ซึ่งมีลักษณะเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ได้แก่ กลุ่มคน และกลุ่มสถาบันทางสังคม โดย กลุ่มคนในชุมชนตำบลโคกโคเต่า ได้แก่ กลุ่มครอบครัว กลุ่มเครือญาติ และกลุ่มเพื่อนบ้าน มีสมาชิกกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิด มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เป็นพวกพ้องเดียวกัน ซึ่งมีความเอื้ออาทรในการที่จะช่วยเหลือ สนับสนุนค้ำจุนซึ่งกันและกันในโอกาสที่มีความจำเป็น โดยที่ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทน ส่วนสถาบันทางสังคม ได้แก่ องค์กร หรือกลุ่มที่มีอยู่ในชุมชนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะเป็นพลังในการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชน เพิ่มความเข้มแข็ง และการพัฒนาชุมชน ทั้งสถาบันที่เป็นทางการและสถาบันที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งสถาบันเหล่านี้ได้แก่ องค์กรการบริหารส่วนตำบลโคกโคเต่า โรงเรียนวัดโคกโคเต่า และโรงเรียนวัดหนองสุวรรณ วัดโคกโคเต่า วัดหนองสุวรรณ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโคกโคเต่า มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์สาธิตการเกษตร ซึ่งทำให้ความสัมพันธ์ของคนใจโคกโคเต่าเป็นไปอย่างใกล้ชิด แน่นเหนียว ส่งผลให้ไม่มีความขัดแย้งที่รุนแรง ซึ่งเป็นประโยชน์โดยตรงต่อการอยู่ร่วมกันในชุมชน ให้มีความร่วมมือ ร่วมใจช่วยเหลือเกื้อกูล เผื่อแผ่รักอันตราย ซึ่งการที่ตำบลโคกโคเต่ามีโครงสร้างชุมชนที่เข้มแข็งจะมีอิทธิพลต่อเด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเต่าอยู่ในระดับดี

7) เศรษฐกิจชุมชน ประชาชนในชุมชนโคกโคเต่า ส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การทำงาน ซึ่งมีพื้นที่ในการทำงานเฉลี่ย 20-100 ไร่ ต่อครัวเรือน และในรอบปีจะมีการทำนา 2 ครั้ง และนอกเหนือจากการทำนาแล้ว จะสร้างรายได้จากการเกษตรกรรมอื่น ๆ อีก ได้แก่ การปลูกผลไม้ เช่น มะม่วง มะพร้าว ฝรั่ง ชมพู่ และพืชไร่ ได้แก่ ข้าวโพด พืชผัก เช่น แตงกวา คื่นช่าย มะเขือ ถั่วฝักยาว โหระพา พริก เป็นต้น ส่วนการเลี้ยงสัตว์ ในชุมชนโคกโคเต่าเกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงไว้เพื่อการบริโภคภายในครัวเรือน ที่เหลือจะนำบางส่วนมาจำหน่ายเป็นรายได้เสริมบ้าง สำหรับด้านอุตสาหกรรมภายในตำบลนั้น มีโรงงานอุตสาหกรรม ได้แก่ โรงงานทำขนมปัง โรงงานทำกรอบรูป โรงงานผลิตไม้แปรรูป การรวมกลุ่มของชุมชน ในการสร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว ได้แก่ กลุ่มสตรีแม่บ้าน กลุ่มอาชีพจำนวน 6 กลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์จำนวน 4 กลุ่ม ซึ่งเศรษฐกิจชุมชนมีส่วนเกี่ยวข้องและส่งผลต่อไปสู่การดำเนินชีวิตของเด็ก ๆ ในตำบลโคกโคเต่า

ตอนที่ 3 รูปแบบ (Model) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนในโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3.1 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกายของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกายของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า

3.1.1 เด็ก ๆ ในชุมชนโคกโคเฒ่า ควรได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

(1) ควรได้รับประทานอาหารให้ครบ 5 หมู่ ในปริมาณที่เหมาะสม และเพียงพอต่อความต้องการ ไม่จนเกินไปมาก เกินไป ไม่น้อยไม่น้อยจนเกินไป ฝึกให้กินนมเป็นประจำในปริมาณที่เหมาะสม

(2) ได้รับพักผ่อนนอนหลับให้เพียงพอ

(3) มีการเล่นกิจกรรมกลางแจ้ง โดยออกกำลังกายเป็นประจำสม่ำเสมอ

(4) ฝึกให้ขับถ่ายทุกวัน เป็นนิสัย

(5) มีการตรวจสุขภาพประจำปี และรักษาโรคตามอาการ ได้รับวัคซีนเพียงพอ

ตามความเหมาะสม

3.1.2 ครอบครัวของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า เอาใจใส่ดูแลเด็กในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การจัดหาอาหารที่มีประโยชน์ ครบทั้ง 5 หมู่ ฝึกให้กินนมเป็นประจำในปริมาณที่เหมาะสม ส่งเสริมให้เด็ก ๆ ได้เล่นทั้งกิจกรรมภายใน และกิจกรรมกลางแจ้ง ซึ่งจะเป็นการออกกำลังกาย ฝึกให้ขับถ่ายทุกวันเป็นนิสัย เวลาไม่สบาย เจ็บป่วย บุคคลในครอบครัวควรดูแลอย่างใกล้ชิด โดยการปฐมพยาบาลเบื้องต้น หายามาให้รับประทาน พาเด็กไปโรงพยาบาลชุมชน หากเด็กเจ็บป่วยไม่สบายหนัก คนในครอบครัวก็ควรพาเด็กไปหาหมอ และควรมีการตรวจสุขภาพประจำปี และได้รับวัคซีนเพียงพอตามความเหมาะสม ไม่ควรใช้แรงงานเด็กช่วยงานบ้านเกินกำลังความสามารถ เป็นต้น

3.1.3 ชุมชน ผู้นำชุมชนควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้มีความสำคัญกับเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า ได้แก่ กิจกรรมออกกำลังกาย และให้ความรู้เกี่ยวกับการรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ กิจกรรมการดูแลสุขภาพด้านร่างกาย รวมไปถึงกิจกรรมกิจกรรมเฝ้าระวังเกี่ยวกับโรคระบาด หรือติดต่อเด็ก เช่น ใช้เลือดอก มือ เท้า ปาก

3.1.4 รัฐ ควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า ด้านร่างกาย อาทิเช่น งบประมาณสนับสนุนให้ชุมชนสนามเด็กเล่น สนามออกกำลังกาย ให้มีวิทยากร หรือครูมาสอนแนะนำการดูแลและพัฒนาเด็ก ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีทุกปี และควรให้ความรู้ เกี่ยวกับการดูแลรักษาสุขภาพ ส่งเสริมการฉีดวัคซีน เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ คณะผู้วิจัย พอสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกายของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กจะต้องมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสุขภาพ ร่างกายให้ดีด้วยการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ให้มีกิจกรรมทั้งภายใน และกิจกรรมกลางแจ้ง ซึ่งทำให้เด็กได้เล่น ออกกำลังกายเป็น

ประจําสมํ้าเสมอ ผักให้ขั้บถ่ายเป็น เวลาทุกวัน นอนหลับพักผ่อนเพียงพอ มีสุขภาพจิตที่ดี จึงจะส่งผลให้สุขภาพร่างกายแข็งแรงดีตามมด้วย ซึ่งทั้งครอบครัว ชุมชน และรัฐ ต้องมีส่วนร่วมช่วยในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกายของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงทั้งสิ้น สำหรับรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกายของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ดูแลเด็ก ครอบครัว ชุมชน และควรน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางร่างกายของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เด็กมีการพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี

3.2 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางจิตใจของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางจิตใจของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า

3.2.1 เด็ก ในชุมชนโคกโคเฒ่า ควรมีสุขภาพจิตใจที่ดี มีความเมตตา กรุณาต่อสัตว์ อารมณ์ดี ร่าเริงแจ่มใส จิตใจผ่องใส ไม่คิดร้าย ไม่พูดร้าย ไม่ทำร้าย ไม่ให้ร้ายใคร คิดดี พูดดี ทำดี มีความสบายใจ

3.2.2 ครอบครัวของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า ควรได้ดูแลเด็ก ๆ อย่างใกล้ชิด ในเรื่องของจิตใจ ทั้งการอบรมสั่งสอนคุณธรรม จริยธรรม และปรับพฤติกรรมเด็ก ๆ ให้มีจิตใจดีงาม ไม่ควรให้เด็ก ๆ มีอารมณ์โกรธ หรือสร้างสภาวะกดดัน เอาแต่ใจ ฉะนั้น บุคคลในครอบครัวควรดูแลเอาใจใส่เด็กอย่างใกล้ชิด เด็กทำอะไรผิดแนะนำตักเตือนด้วยความรัก หากทำอะไรถูกต้องบุคคลในครอบครัวควรควรเสริมแรงให้กำลังใจ ให้การสนับสนุนและส่งเสริม เพื่อเด็กจะได้แสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อไป

3.2.3 ชุมชน ควรมีการจัดการสิ่งแวดล้อมที่อยู่อาศัยที่ดีและน่าอยู่ ควรมีการจัดกิจกรรมให้ สิ่งแวดล้อมสาธารณะประโยชน์ ให้เป็นศูนย์รวมที่พักผ่อนหย่อนใจ เพื่อการพบปะสังสรรค์ สนทนาพูดคุย และทำกิจกรรมที่สนุกสนาน ร่วมกัน พาเด็ก ๆ มาทำกิจกรรมร่วมกันกับเด็ก ๆ ทั่วไปในชุมชน เพื่อจะมีกิจกรรมที่เด็ก ๆ ได้เล่นสนุกสนานร่วมกัน ให้มีจิตใจที่ดี ไม่รู้สึกเหงา และไม่รู้สึกลัวตัวเองโดดเดี่ยว

3.2.4 รัฐ ควรมีการให้การส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณให้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางจิตใจให้กับเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า เช่น การมีงบประมาณในการสร้างสร้างกิจกรรมสำหรับพัฒนาการทางจิตใจ เช่น การทำสวนสาธารณะในหมู่บ้าน การทำเครื่องเล่นสนาม เครื่องออกกำลังกายหมู่บ้าน เพื่อเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ ของคนในชุมชนที่จะได้ พาเด็กในชุมชน มาทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อพัฒนาจิตใจของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางจิตใจของเด็กชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ดูแลเด็ก ครอบครัว ชุมชน และรัฐ ควรน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสุขภาวะทางด้านจิตใจให้กับเด็กในชุมชน เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการทางด้านจิตใจที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ไม่มีความเครียด และเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีจิตใจดีงาม

3.3 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคมของเด็กในชุมชนโคโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคมของเด็กในชุมชนโคโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า

3.3.1 เด็ก ในชุมชนโคโคเฒ่า ควรได้อยู่อาศัยในชุมชนที่มีสภาพสังคมที่ดี มีความสะอาด มีความสงบ มีสภาพแวดล้อมที่ดี และเด็กควรมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดีต่อบุคคลรอบข้างในชุมชน มิมีมิตรไมตรีต่อกันทุกคน มีความรักสมัครสมานสามัคคีทั้งครอบครัว และชุมชน มีความเห็นอกเห็นใจเอื้ออาทร ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนที่เหมาะสมต่อเด็กทั้งที่ชุมชนและรัฐจัดขึ้น เป็นต้น ทางด้านวัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมปลูกฝังจารีตประเพณีที่ดีของชุมชน ควรมีการถ่ายทอดความรู้และภูมิปัญญาให้กับบุตรหลานจากรุ่นสู่รุ่น เพื่อจะได้ รักษาขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมที่ดงามสืบไป

3.3.2 ครอบครัวของเด็กในชุมชนโคโคเฒ่า ควรส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กได้ออกไปพบปะกับเพื่อน บ้านและคนในชุมชน เพื่อที่เด็กจะได้มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น นอกจากนี้หากมีงานหรือ กิจกรรมทางสังคมใด ๆ คนในครอบครัวควรไปส่งเด็ก ๆ เข้าร่วมกิจกรรม เพื่อส่งเสริมด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดงามต่าง ๆ ครอบครัวควรปลูกฝังให้เด็ก ๆ ควรสนใจที่จะเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ดงามเหล่านั้นจากผู้สูงอายุ เพื่อที่จะได้ช่วยกัน รักษาและสืบทอดประเพณีที่ดงามเหล่านั้นสืบไป

3.3.3 ชุมชน ควรมีสถานที่แวดล้อมที่ดี มีสวนสาธารณะที่ มีความปลอดภัย และควรจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เด็ก ๆ ในชุมชน ได้มา พบปะพูดคุยกัน และทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อส่งเสริมในด้านความสามัคคีและการมีปฏิสัมพันธ์ ที่ดีต่อผู้อื่นในสังคม

3.3.4 รัฐ ควรส่งเสริมสนับสนุนให้งบประมาณสนับสนุน สื่อ อุปกรณ์การศึกษา อุปกรณ์สนามเด็กเล่นในหมู่บ้าน สวนสาธารณะ และค่าซ่อมบำรุงอุปกรณ์สำหรับเด็ก ๆ ซึ่งสภาพปัจจุบันนี้ยังมีสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมเพียงพอต่อการพัฒนาการต่าง ๆ ของเด็ก ดังนั้น รัฐควรจัดการสนับสนุนเรื่องงบประมาณ อีกทั้งที่รัฐ ควรเปิดให้มีแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ควรจัดให้มีกิจกรรมอบรมผู้ดูแลเด็ก และสิ่งต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็ก รวมทั้ง กิจกรรมการเรียนรู้เรื่องปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคมของเด็กในชุมชนโคโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นตัวเด็กเอง ครอบครัวของของเด็ก ชุมชน และรัฐ ควรส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3 ห่วง 2 เงื่อนไข มาประยุกต์ใช้ให้เด็กให้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ชุมชน และรัฐควรส่งเสริมสนับสนุนให้ ประชาชนทุกเพศทุกวัยมีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ไม่เอาเปรียบกัน เคารพในสิทธิของกัน และกัน ส่งเสริมให้สังคมเป็นสังคมเปี่ยมไปด้วยความสุขและสันติสุข ปราศจากอาชญากรรม ครอบครัว ชุมชน และสังคมมีความสามัคคีกลมเกลียวกัน เพื่อที่จะส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตทางสังคมให้กับเด็กในชุมชนโคโคเฒ่า

3.4 รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางปัญญาของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษา รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางปัญญาของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่าตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า

3.4.1 เด็ก ควรมีความคิดทัศนคติเกี่ยวกับการมองโลกโลกและชีวิตในแง่ดี มีเหตุมีผล และปัญญา ความประพฤติปฏิบัติ ตามคุณธรรมจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความเมตตาต่อกัน มีจิตใจเข้มแข็งผ่องใส มีสำนึกความรับผิดชอบต่อส่วนร่วม มีค่านิยมที่ดีงาม มีการน้อมนำหลักพุทธธรรมและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อที่จะได้มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาชีวิต จิตใจ เพื่อที่จะได้เติบโตเป็นคนดีมีความสามารถในสังคม เพื่อที่จะสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้แก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และโลกได้

3.4.2 ครอบครัว ควรได้ดูแลใกล้ชิดเด็ก ๆ เพื่อคอยส่งเสริม ให้คำแนะนำสิ่งที่ถูกต้องควรสอนให้ เด็กรู้จักคิด มีเหตุมีผล ให้มีการมองโลกในแง่ดี มีความคิด ค่านิยม ที่ถูกต้องควร มีความประพฤติดี มีคุณธรรมจริยธรรมควรสนับสนุนส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรมที่ดีงาม ส่งเสริมให้มีกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา อาทิเช่น ส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กได้รู้จักได้ทำบุญใส่บาตร ไหว้พระ สวดมนต์ ฟังเทศน์ฟังธรรม เพื่อให้มีคุณธรรมจริยธรรมและจะได้เติบโตเป็นบุคคลที่มีปัญญาสร้างสรรค์ประโยชน์ให้สังคม

3.4.3 ชุมชน ผู้นำชุมชน ควรส่งเสริม สนับสนุน ให้เด็ก ๆ ได้มีกิจกรรมที่ส่งเสริมทางด้านปัญญา ความรู้ ความคิด การกระทำ ค่านิยม ที่เป็นสิ่งดีงาม เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดปัญญา และพฤติกรรมที่ดี เพิ่มพูนคุณธรรมจริยธรรมได้มีการรวมกลุ่มกันภายในชุมชน อาทิเช่น กิจกรรมวันสำคัญทาง พระพุทธศาสนา วันสำคัญของชาติต่าง ๆ งานมงคล งานอวมงคล เป็นต้น โดยส่งเสริมให้เด็กได้มี บทบาทหน้าที่ และมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรม เพื่อให้เด็กได้ตระหนักถึงความสำคัญของตนเอง เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง และได้รับองค์ความรู้ทางด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้และถ่ายทอดมาจากบรรพบุรุษ เช่น การทำบายศรีสู่ขวัญ การเตรียมงานพิธีกรรมต่าง ๆ เป็นต้น นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้เด็กได้เกิด การพัฒนาทางด้านปัญญา และจิตใจมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ รู้จักแบ่งปัน รู้รักสามัคคี มีความเมตตากรุณา ต่อตนเองและผู้อื่น เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะได้เป็นผู้รู้จักภูมิปัญญา รางเหง้าของถิ่นฐานตนเอง

3.4.4 รัฐ ควรจัดสรรให้งบประมาณในการสร้างเสริมกิจกรรมทางปัญญา วัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษาควรส่งเสริมให้เด็ก ให้งบประมาณในการสร้างสรรค์กิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนที่ส่งเสริมให้เกิดภูมิปัญญาต่าง ๆ รวมถึงกิจกรรมที่สร้างความรู้ ความคิด ค่านิยม อุดมคติที่ดีงาม เพื่อให้เด็กสามารถ มีจิตสำนึก ตระหนักถึงความดีงาม เป็นผู้ที่มีปัญญา และมีพฤติกรรมที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีสติปัญญารู้เท่าทันชีวิตและโลก ไม่ยุ่งเกี่ยวกับสิ่งเสพติด และการพนัน สนับสนุนให้เด็กได้ใช้ชีวิตเรียบง่าย สันโดษ พอเพียง และรู้สึกเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เด็ก ครอบครัว ชุมชน และรัฐ ควรน้อมนำเอาหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในพัฒนาคุณภาพชีวิตทางปัญญาให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กมีปัญญา ทั้งเป็นผู้ที่มีรู้คุณธรรม เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ รอบคอบ มีความคิด และ

ความประพฤติที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ขยันอดทน มีสติปัญญา มีความเมตตา รู้จักแบ่งปัน มีคุณธรรมจริยธรรม มีการน้อมนำเอาหลักพุทธธรรมไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อความเป็นอยู่ที่ดี เพื่อให้เป็นคนที่มีจิตใจดี อารมณ์ดี มีจิตสำนึกที่ดี รักและเมตตาตนเองและผู้อื่น ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนผู้อื่น รักชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตั้งตนชอบ เพื่อจะได้เป็นคนดีของสังคมชุมชน และจะเติบโตไปเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ เป็นผู้ที่มีอุดมการณ์และคติประจำใจในการดำเนินชีวิตที่ดี ทั้งนี้ คณะผู้วิจัยเห็นว่า รัฐควรสนับสนุนให้มีการนำ รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนในโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชุมชนนั้น โดยจะต้องส่งเสริมให้มีกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ รวมไปถึงการน้อมนำเอาหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชรัชกาลที่ 9 มาประยุกต์ใช้ในการเสริมสร้างสุขภาวะแบบองค์รวมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม-วัฒนธรรม และปัญญา เป็นต้น

อภิปรายผล

อภิปรายผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 อภิปรายผลในประเด็นปัญหาและคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี

ซึ่งจะแบ่งเป็น 1. การอภิปรายผลการวิจัยประเด็นสภาพปัญหาของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี 2. การอภิปรายผลการวิจัยประเด็นคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี

1. อภิปรายผลการวิจัยประเด็นสภาพปัญหาของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาสภาพปัญหาของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี สภาพปัญหาของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า พบว่า มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านร่างกาย 2) ด้านอารมณ์-จิตใจ 3) ด้านสังคมและวัฒนธรรม และ 4) ด้านปัญญา นอกนั้นยังมี องค์ประกอบด้านอื่น ๆ ซึ่งก็จะเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะมีส่วนช่วยในการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กนั้นคือ ผู้เลี้ยงดูเด็ก ครอบครัว ชุมชน และองค์กรภาครัฐ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐภูมิ เล็กถวิลวงศ์ (2546) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี” พบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดสุพรรณบุรี 1.1) ด้านวิชาการ ส่วนใหญ่จัดการศึกษาเพื่อพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา โดยจัดตามตารางกิจกรรมประจำวัน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ตามที่กรมวิชาการกำหนด แต่ขาดเครื่องเล่นและสนามเด็กเล่นสำหรับเด็กระดับก่อนประถมศึกษา ผู้แทนติดตามส่วนใหญ่ คือผู้บริหาร และครูผู้สอนระดับก่อนประถมศึกษา 1.2) ด้านงบประมาณ ส่วนใหญ่มีแผนโครงการงบประมาณด้านอาหารเสริม(นม) อาหารกลางวัน เงินค่าจ้างครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็ก และวัสดุรายหัว ไม่มีเงินได้อื่น และไม่ได้เก็บเงินค่าเรียนจากผู้ปกครอง นักเรียน

1.3) ด้านการบริหารงานบุคคล ส่วนใหญ่สรรหาครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็ก โดยให้ค่าจ้างตามเกณฑ์ ลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดวุฒิการศึกษา กำหนดเวลาจ้าง 1 ปี ส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดตั้ง กรรมการการศึกษา ไม่มีการพัฒนาครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็กให้มีประสบการณ์ด้านการสอนเด็กอนุบาล ครูพี่เลี้ยงพัฒนาตนเองโดยศึกษาจากห้องเรียนอนุบาลในโรงเรียนและศึกษาเอกสาร ไม่มีสวัสดิการอื่น ๆ นอกจากค่าจ้าง 1.4) ด้านการบริหารทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลมีแผนพัฒนาการศึกษา มีการประชาสัมพันธ์ ทั้งสื่อที่เป็นบุคคลและสื่อสิ่งพิมพ์ การรับนักเรียนร่วมมือกับโรงเรียนประจำศรีบ 2) ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหาร ส่วนตำบล (อบต.) ในจังหวัดสุพรรณบุรี 2.1) ปัญหาด้านวิชาการ บุคลากรในอบต. และครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ขาดสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและขาดการนิเทศติดตาม แนวทางการแก้ไขปัญหา ควรมีการโอนบุคลากรทางการศึกษาให้องค์การบริหารส่วนตำบลและจัดประชุมสัมมนาทั้งบุคลากรที่มีส่วน เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของอบต. และครูพี่เลี้ยง ให้มีความรู้และความเข้าใจการบริหาร จัดการศึกษาและการจัดกิจกรรมระดับก่อนประถมศึกษา 2.2) ปัญหาด้านงบประมาณ งบประมาณไม่ เพียงพอ การจัดสรรล่าช้าทั้งจากส่วนกลางและจาก องค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีการสรรหา ทรัพยากรจากท้องถิ่น แนวทางการแก้ไขปัญหา อบต. ควรมีแผนงบประมาณเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ทั้งด้านการจัดสรรและการสรรหา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษา 2.3) ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล ขาดการพัฒนาบุคลากรโดยเฉพาะครูพี่เลี้ยงหรือผู้ดูแลเด็ก ไม่มี บุคลากรทางการศึกษาในองค์การบริหารส่วนตำบล แนวทางการแก้ไขปัญหา ควรมีการโอนบุคลากร ทางการศึกษาให้องค์การบริหารส่วนตำบลและจัดประชุมสัมมนาทั้งบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการ จัดการศึกษาของอบต. ตลอดจนครูพี่เลี้ยงจะต้องมีวุฒิทางด้านปฐมวัยหรืออนุบาล 2.4) ปัญหาด้าน การบริหารทั่วไป ขาดการประสานงานระหว่างโรงเรียน องค์การบริหารส่วนตำบล และชุมชน ขาด กฎระเบียบแนวทางการปฏิบัติในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม แนว ทางการแก้ไขปัญหา หน่วยงานที่ถ่ายโอนการจัดการศึกษาต้องพัฒนาบุคลากรใน อบต. ให้มีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา

2. อภิปรายผลการวิจัยประเด็นคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัด สุพรรณบุรี

จากการศึกษาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า พบว่า องค์ประกอบที่เป็นปัจจัย สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคกโคเฒ่า มี 8 ด้าน ได้แก่ 1) อาหาร 2) ที่อยู่อาศัย 3) เครื่องนุ่งห่ม 4) สุขภาพ 5) การศึกษา 6) ครอบครัวอบอุ่น 7) การได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น และ 8) การที่จะประสบความสำเร็จ มีโอกาสก้าวหน้า ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีเสาวลักษณ์ เกียรติพิริยะ (2539) ซึ่งได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบระดับคุณภาพ ชีวิตระหว่างแรงงานเด็กภาคเกษตรกรรมที่อพยพกับไม่ได้อพยพในจังหวัดอุดรธานี โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตแรงงานเด็กภาคเกษตรกรรม ที่อพยพกับ ไม่ได้อพยพในจังหวัดอุดรธานี โดยการสร้างและพัฒนาตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ตัวชี้วัด ซึ่งใช้แนวความคิด เรื่องคุณภาพชีวิต เด็ก คือ สภาวะความต้องการพื้นฐาน และบริการสำหรับเด็ก (สพด.) ผสมผสานกับ แนวคิดตัวบ่งชี้ ทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนในระดับหมู่บ้าน ของกุลธิดา คำปันศักดิ์ ผลการวิจัย

ได้ตัวบ่งชี้ระดับคุณภาพชีวิตแรงงานเด็กภาคเกษตรกรรมที่สร้างและพัฒนาขึ้นทั้งหมดมี 50 ตัว แบ่งออกเป็น 6 ด้านคือ ด้านการพัฒนาอาชีพและแรงงาน จำนวน 9 ตัว ด้านข่าวสารข้อมูล จำนวน 9 ตัว ด้านสุขภาพและครอบครัว จำนวน 13 ตัว ด้านคุณธรรม และหน้าที่พลเมือง จำนวน 9 ตัว ด้านกิจกรรมการพัฒนาบุคคล และศิลปวัฒนธรรม จำนวน 4 ตัว สำหรับเกณฑ์ชี้วัดค่าตัวบ่งชี้เหล่านี้มี 50 เกณฑ์ ผลการวิจัยในการทดลองนำตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ชี้วัด ไปวัดคุณภาพชีวิตแรงงานเด็กภาคเกษตรกรรม ที่อพยพไม่ได้อพยพในจังหวัดอุดรธานี พบว่า แรงงานเด็กภาคเกษตรกรรมที่อพยพมีตัวบ่งชี้ผ่านเกณฑ์ชี้วัดร้อยละ 28.0 และผ่านเกณฑ์ชี้วัดเพียง 1 ด้าน ซึ่งสรุปได้ว่า แรงงานเด็กภาคเกษตรกรรมที่อพยพ มีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ส่วนแรงงานเด็กภาคเกษตรกรรมที่ไม่ได้อพยพ มีตัวบ่งชี้ที่ผ่านเกณฑ์ชี้วัด ร้อยละ 52.0 ซึ่งสรุปได้ว่า แรงงานเด็กภาคเกษตรกรรมที่ไม่ได้อพยพ มีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตอนที่ 2 อภิปรายผลการวิจัยประเด็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กในตำบลโคโคเคาะ จังหวัดสุพรรณบุรี

2.1 สิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากสภาพของตัวเด็กเอง

จากการศึกษาสิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากสภาพตัวเด็กเอง พบว่า มี 4 ด้าน มีประเด็นดังต่อไปนี้ 1) สิ่งที่มีอิทธิพลที่จากสภาพครอบครัว 2) เรื่องการเรียน 3) สภาพจิตใจ 4) ด้านสังคม

2.2 อิทธิพลจากปัจจัยภายนอกของเด็กในตำบลโคโคเคาะ จังหวัดสุพรรณบุรี

จากการศึกษาสิ่งที่มีอิทธิพลที่มาจากภายนอกของเด็กในตำบลโคโคเคาะ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า มี 7 ด้าน มีประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ความช่วยเหลือจากแหล่งอื่น 2) การมีส่วนร่วมสนับสนุนจากชุมชน 3) ศักยภาพชุมชน ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้นำชุมชน (2) การมีส่วนร่วมของชุมชน (3) ภูมิปัญญาชาวบ้าน (4) เครือข่ายชุมชน 4) โครงสร้างชุมชน และ 5) เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย กลุณกลาง (2546) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนและเพื่อเปรียบเทียบปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงานของครู ประเภทโรงเรียน และขนาดโรงเรียน ผลการวิจัย พบว่า 1. ปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน และระดับน้อย 1 ด้าน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงที่สุด ได้แก่ ปัญหาด้านอิทธิพลของสื่อมวลชน รองลงมา ได้แก่ ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมทางบ้าน ปัญหาด้านการเรียนการสอน ในโรงเรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ปัญหาด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน 2. ปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ตามทัศนะของ ผู้บริหารโรงเรียน กับ ครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน 3. ปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ใน โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา กับ โรงเรียนไม่ขยายโอกาสทางการศึกษา โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน

รายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดย โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีปัญหามากกว่าโรงเรียนไม่ขยายโอกาสทางการศึกษา 4. ปัญหาของปัจจัยแวดล้อมในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียน ใน โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ โดยรวมมีปัญหาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในรายด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน โดยโรงเรียนขนาดใหญ่ มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็ก และโรงเรียนขนาดกลาง มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก 5. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ คือ พ่อแม่ส่วนมากไม่มีเวลาดูแลบุตร เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจบีบรัดตัวต้องทำงานนอกบ้าน ปลอมให้เด็กอยู่กับคนแก่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ทำให้เด็กขาดความอบอุ่นและไม่ค่อยเชื่อฟังคนแก่เนื่องจากมีปัญหาช่องว่างระหว่างวัยมาก เมื่อมีปัญหาเด็กมักเลือกปรึกษาเพื่อนมากกว่าปรึกษาพ่อแม่หรือครู จึงถูกเพื่อนชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควร ตลอดจนครูมีภาระงานมาก ทำให้ขาดการกวดขันดูแลพฤติกรรมเด็กอย่างต่อเนื่อง บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ควรใช้เวลาใกล้ชิดบุตรหลานของตนเองให้มากขึ้น และหาโอกาสพบปะปรึกษาหารือกับครูเพื่อร่วมมือกันในการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่ นักเรียน

ตอนที่ 3 อภิปรายผลรูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนในโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการศึกษารูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนในโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม-วัฒนธรรม และด้านปัญญา โดยผู้ดูแลเด็ก ครอบครัว ชุมชน และรัฐ ที่ผู้วิจัยได้อธิบายไว้ข้างต้น มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ มุทิตา ทาคำแสน (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อเด็กวัยเตาะแตะของครูและผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติอย่างเหมาะสมตามพัฒนาการเด็กวัยเตาะแตะ 2. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อเด็กวัยเตาะแตะของครูและผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของไทย 6 ด้าน ได้แก่ นโยบายของสถานศึกษา การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ผลการวิจัย พบว่า 1. การปฏิบัติตามพัฒนาการต่อเด็กวัยเตาะแตะของครูและผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง 4 แห่ง มีการปฏิบัติทั้ง 6 ด้านครอบคลุมตามมาตรฐานการปฏิบัติอย่างเหมาะสม 2. แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติอย่างเหมาะสมต่อเด็กวัยเตาะแตะของครูและผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อันดับแรกของแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านนโยบายสถานศึกษาควรมีเพิ่มเติมงบประมาณในการซื้อสื่ออุปกรณ์ เครื่องเล่นที่ชำรุด และมีไม่เพียงพอ ควรมีให้อัตราส่วนครูให้เพียงพอต่อจำนวนเด็ก ด้านการสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมควรมีการเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจด้านหลักสูตรที่เป็นปัจจุบันและสามารถปรับใช้ให้ตรงกับบริบทและวัฒนธรรมของเด็ก ด้านการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อเด็กวัยเตาะแตะมากขึ้นและควรมีบ่อน้ำบ่อทรายให้

เด็กได้เล่นอย่างอิสระ ด้านการประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กครูควรมีการประเมินที่หลากหลายและควรมีการใช้แฟ้มสะสมผลงานเด็ก ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองครูควรมีการสื่อสารเรื่องพัฒนาการในลักษณะจดหมายข่าวหรือข่าวสารการเรียนรู้พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีกิจกรรมในชั้นเรียนให้มากขึ้น ด้านการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ครูควรได้รับการพัฒนาเรื่องการเขียนแผนการจัดประสบการณ์เพื่อให้เหมาะสมต่อเด็กวัยเตาะแตะ ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกศรา อะสะนิธิ (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนแม่แอ่ววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วยหลักการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ มีหลักความชัดเจน หลักคุณภาพ หลักความพร้อม หลักสนับสนุน หลักการกระจายอำนาจ หลักภาวะผู้นำ และหลักการมีส่วนร่วม กระบวนการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ การวางแผน การนำแผนไปใช้การนิเทศ กำกับ ติดตาม และการประเมินผล และบทบาทผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและคณะกรรมการสถานศึกษา 2) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ได้แก่ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน สภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน 3) ผลการศึกษาเหตุและปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนแม่แอ่ววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 เกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยฉุดรั้งในด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย และด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย 4) แนวทางพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนแม่แอ่ววิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ได้กำหนดระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ภายในปีการศึกษา 2561 – 2562 ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ยุทธศาสตร์ที่ 2 จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ของเล่น และเครื่องเล่นสนาม ที่เหมาะสมกับวัย และมีคุณภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ ยุทธศาสตร์ที่ 4 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมอย่างมีคุณภาพ และยุทธศาสตร์ที่ 6 ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ นันทิตา เสริมศรี (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด ราชการ ในการดำเนินงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด ราชการ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและ เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด หน่วยงานราชการ โดยหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบต่างกันในการพัฒนาการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของบ้าน วัด ราชการ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย

ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 2. การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 1) เพศที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและการสนับสนุนทุกภาคส่วนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ไม่แตกต่างกัน 2) อายุที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) การศึกษาสูงสุดที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 4) อาชีพที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 5) รายได้ต่อเดือนที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 6) บทบาทในการบริหารจัดการการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ต่างกันทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน 3. ข้อเสนอแนะสำคัญในการมีส่วนร่วมของบ้าน วัด ราชการ ในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตพื้นที่อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร 1) ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือ มีส่วนร่วมในการประชุมประชาคมเพื่อสำรวจความต้องการของชุมชนในการพัฒนาการจัดการศึกษา 2) ด้านบุคลากร คือ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของครูผู้ดูแลเด็ก 3) ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย คือ มีส่วนร่วมในการบริจาคเงินเพื่อบำรุงสถานที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4) ด้านวิชาการและกิจกรรมหลักสูตร คือ มีส่วนร่วมในการประชุมกับทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของ 5) ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วน คือ มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เช่น วันเด็ก แข่งกีฬา ประเพณีต่าง ๆ 6) ด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย คือ มีส่วนร่วมติดตามข่าวสารของเครือข่ายการพัฒนาเด็กตามสื่อต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงคณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ควรมีการนำรูปแบบที่สร้างขึ้นนี้ไปใช้ปฏิบัติจริง ในการพัฒนาเด็ก ตำบลโคกโคเฒ่า จังหวัดสุพรรณบุรี
2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กทางร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม-วัฒนธรรม และปัญญา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ดูแลเด็ก ครอบครัว ชุมชน และภาครัฐ ควรประสานงานร่วมกัน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กในชุมชนโคกโคเฒ่า
3. ควรมีการสื่อสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ นัดหมาย อบรม เพื่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกอย่างทั่วถึง เช่น การใช้หอกระจายข่าว การใช้โปรแกรมสื่อสารสังคมออนไลน์ Line Facebook ตามความเหมาะสมของการเข้าถึงของชุมชน เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน
4. ควรมีการสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก ในชุมชนระหว่างผู้นำแต่ละหมู่บ้านกับหน่วยงานภาครัฐ และมีการดำเนินการในเรื่องแผนปฏิบัติการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม

5. ควรมีการพัฒนาศักยภาพชุมชน มีการค้นหาครอบครัวที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพชีวิตได้เป็นอย่างดี หรือมีการยกย่องกลุ่มอาชีพที่ประสบความสำเร็จมาเป็นแบบอย่าง มอบรางวัลเป็นเกียรติ และเป็นการสร้างขวัญกำลังใจ ความเชื่อมั่น และเป็นแบบอย่างให้คนในชุมชนปฏิบัติตาม

6. ควรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้งบประมาณสนับสนุน ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็ก และคนในชุมชน เพื่อความมั่นคงเข้มแข็งของชุมชน

7. มหาวิทยาลัยสวนดุสิต และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาอื่น ๆ นำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี

8. องค์การบริหารส่วนตำบลนำไปเป็นแนวทางในการทำงานเพื่อชุมชนและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเจาะลึกถึงกลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุก ๆ ช่วงวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยกลางคน ผู้สูงอายุ เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง

2. ควรมีการศึกษาวิจัยแบบมีส่วนร่วมในชุมชนอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง ในภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศไทยที่มีความแตกต่างกันทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อาจจะทำให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ หรือผู้ยากไร้ หรือผู้ป่วยในชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น